

VÝTLAČOK PRE ŽIAKA

Republika Srbsko
MINISTERSTVO OSVETY
ÚSTAV PRE HODNOTENIE KVALITY
VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA NA KONCI ZÁKLADNÉHO VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

TEST
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

IDENTIFIKAČNÝ FORMULÁR

MENO, MENO JEDNÉHO RODIČA/INÉHO ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCU, PRIEZVISKO ŽIAKA

IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO ŽIAKA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ZÁKLADNÁ ŠKOLA _____

MESTO _____

OBEC _____

PODPIS DOZORNÉHO UČITEĽA

Výsledky možno pozrieť na portáli **Moja srednja škola: <https://mojasrednjaskola.gov.rs>** vnesením jednotného identifikačného čísla žiaka (desaťciferné heslo žiaka). Na stiahnutie naskenovaného testu v pdf formáte, v časti kde sú sprístupnené výsledky záverečnej skúšky, nevyhnutné je vniest jednotné heslo testu.

Jednotné heslo testu: 621202323459

Ak rodič/iný zákonný zástupca má účet na portáli **Moj esDnevnik** alebo má účet na **Portalu za elektronisku identifikaciju eID.gov.rs**, prostredníctvom ktorého má prístup na portál **Moj esDnevnik**, vtedy, okrem nahliadnutia do výsledkov záverečnej skúšky, na portáli **Moja srednja škola** môže portál využiť aj na ďalšie elektronické služby: podávanie stážností na výsledky záverečnej skúšky, podávanie elektronickej listiny žiadostí a podávanie elektronickej prihlášky na zápis do strednej školy.

POKYNY PRE PRÁCU

- Test obsahuje **20** úloh, ktoré treba vyriešiť za **120** minút.
- Píš čitateľne a dbaj, aby tvoje odpovede boli zrozumiteľné, ale aj gramaticky a pravopisne správne.
- Pri riešení úloh, v ktorých sa od teba žiada, aby si niečo dopísal, vždy používaj úplné názvy; skratky sa nedovoľujú (napríklad treba napísat' podstatné meno, a nie p. m. alebo pod. m., napísat' lokál, a nie lok. a podobne).
- Vyplň test **modrým perom** (počas práce môžeš používať grafitovú ceruzku a gumičku).
- Odpoved', ktorá je napísaná iba grafitovou ceruzkou, čiernym perom alebo gumovateľným perom, sa neuzná.
- V úlohách s ponúknutými odpoveďami nebudú uznané prečiarknuté odpovede.
- V úlohách s ponúknutými odpoveďami, v ktorých je len jedna odpoveď správna, získavaš 0 bodov, ak okrem správnej odpovedi označíš aj niektorú nesprávnu odpoved'.
- Nič nepíš na QR kódy (QR), ktoré sú na každej strane testu.
- Všimni si, že sa úlohy líšia podľa spôsobu, na ktorý máš dať odpoved'.

V niektorých úlohách si zvolíš správnu odpoveď tak, že vyfarbíš vhodný krúžok. V úlohách, ktoré majú viac správnych odpovedí, treba vyfarbiť viac krúžkov. Dbaj na to, aby bol krúžok vyfarbený, lebo len vtedy ti bude odpoveď uznaná.

PRÍKLAD VYFARBENÝCH KRÚŽKOV

V úlohe s jednou správnou odpovedou

Ktoré je hlavné mesto Republiky Srbsko?
Vyfarbi krúžok pred správnou odpoveďou.

- Nový Sad
- Belehrad
- Niš
- Kruševac

V úlohe s viac správnych odpovedí

Vyfarbi krúžok pred výrazmi, ktorých súčet je 5.

- $2 + 3$
- $1 + 2$
- $4 + 1$
- $2 + 4$
- $3 + 5$

- Ak s prácou skončíš skôr, odovzdaj test a potichu vyjdi von.

Prajeme ti veľa úspechov na skúške!

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA NA KONCI ZÁKLADNÉHO VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

TEST SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

1. Pozorne si prečítaj úryvky a vyfarbi krúžok pred správnou odpoveďou.

Štát alebo krajina je politicko-územná sústava, ktorá sa líši predovšetkým veľkosťou a počtom obyvateľov. Klúčové prvky, ktoré musí mať každý štát, sú územie, obyvateľstvo a politická sústava (moc). Štát má tiež svoje hranice, hlavné mesto, dopravnú infraštruktúru (cesty, mosty), hospodárstvo a iné.

Geografia, učebnica pre 6. ročník základnej školy

Nad strechami domov poletujú vtáky a vo mne duša piší. Očami opatrujem svoju belasú záhradu nado mnou. Vonku je slnečno a zima v tieni. A nebo, akoby bolo obliate jemnou, clivou šedou glazúrou. Zem sa už zobúdza, je taká póravita. Keď trochu primrzne, rozvonia sa hmla a vzduch je trochu presýtený dymom, akoby ho niekto zaúdil.

Veronika Šikulová: *Petrichor*

- Obidva texty sú ukážky z vecného textu.
- Prvý text je úryvok z umeleckej literatúry a druhý text je vecný.
- Prvý text je úryvok z vecného textu a druhý text je z umeleckej literatúry.
- Obidva texty patria do umeleckej literatúry.

2. Pozorne si prečítaj uvedený text.

Mnohí ľudia majú zvláštnu vlastnosť: nikdy nekúpiť knihu, hoci majú zaľúbenie v čítaní a ich prostriedky im to dovoľujú.

Koľkokrát som počul u kníhkupca: „To by som si veru rád prečíta...“ Pýtam sa hosta z lacného kraja, prečo si nekúpi knihu, na ktorú ukazuje, a on opäťuje za mnou nechápavo: „Prečo si ju nekúpim? Prosím vás, čo by som s ňou po prečítaní robil?“

Pre čitateľa tohto druhu je kniha zbytočným haraburdím. V jeho príbytku vidíte zbierku lastúr, vajec, kamienkov, poštových známok, ba azda aj zbierku škatuliek zo zápaliek, len zbierku kníh nikde nevidíte. Len výnimocne zbadáte po skrinkách a stoloch zopár kníh. Z nich však tretina patrí školákovi a štyri alebo päť čítárni. Tie ostatné – majetok vlastnej knižnice – sú roztrhané a rozhrabané a ich prvé listy sú počarbané poznámkami a pomalované panákmi.

„Prečo trháte tú knihu?“ pýtate sa.

„Môj Bože,“ znie odpoved, „ved sme ju už všetci prečíitali...“

Príbytok bez knižnice je ako mesto bez kníhkupectva, dedina bez školy, list bez pravopisu.

Edmondo de Amicis: *O láske ku knihám*

Vyfarbi krúžok pred správnou odpoveďou.

Aký dôvod majú podľa rozprávača ľudia, aby nekupovali knihy?

- Ľudia neradi čítajú.
- Ľudia nemajú na knihy peniaze.
- Ľudia si radšej kupujú iné predmety.
- Považujú to za nepotrebné, aj keď si ich môžu kúpiť.

3. Vyfarbi krúžok pred dvomi vetami, v ktorých je tvrdenie správne.

- Ústny prejav je adresovaný priamo poslucháčovi, ktorý je prítomný v momente prehovoru.
- Pri ústnom vyjadrovaní treba prihliadať na pravopis.
- Pri písomnom prejave informácie sa prenášajú pomocou grafických znakov.
- Pri ústnom vyjadrovaní nemusíme správne vyslovovať hlásky.

4. Vyfarbi krúžok pred správnou možnosťou.

V úvode súkromného listu môžeme napísať:

- Milí rodičia d'akujem Vám za list.
- Milí rodičia, d'akujem vám za list.
- Milí rodičia, d'akujem Vám za list.
- Milí rodičia! d'akujem Vám za list.

5. Vyfarbi krúžok pred dvomi vetami, ktoré sú napísané pravopisne správne.

- Vtáky stáli na hniezde a bistrým okom pozorovali každý moj pohib.
- Zemiaky sme olupovali, jedli a zapíjali kyslým mliekom.
- Od nezvyčajného napäťia vystúpili mu na čelo kvapky potu.
- Tá mišlienka mu v týchto chvýľach často prichádzala na um.

6. Pozorne prečítaj vetu a všimni si prídavné mená. Vyfarbi krúžok pred správnou odpoved'ou.

Pod ním čosi zaprašťalo, stará veža sa pohla, napnutý povraz skláňal obrovský zvon na pravú stranu.

Prídavné meno vo vete, ktoré je mužského rodu v akuzatíve jednotného čísla je

- stará.
- povraz.
- obrovský.
- stranu.

7. Za uvedenými slovami vyfarbi krúžky podľa toho, do akej skupiny slov patria.

	<i>Domáce slovo</i>	<i>Cudzie slovo</i>
archeológ	☐	☐
penicilín	☐	☐
spisovateľ	☐	☐
syntax	☐	☐
odchovanec	☐	☐

8. Doplň vetu, aby tvrdenie bolo správne.

Slová, ktoré rôzne znejú, ale majú rovnaký alebo podobný význam sú _____.

9. Napíš základný tvar podčiarknutého zámena.

- a) Podarilo sa mi vypracovať úlohu. _____
- b) S ním sa vždy rýchlo dohovoríme. _____
- c) Teraz nám zahrá obľúbená skupina. _____
- d) O vás sa vždy postaráme načas. _____

10. Vyfarbi krúžok pred dvomi vetami, ktoré sú napísané správne.

- Dnes do školy neprišli siedmi žiaci.
- K starým rodičom chodievam tri krát do týždňa.
- Mnoho detí tam bolo aj na piati deň.
- Telefonoval som tam štyri razy.

11. Vyfarbi krúžky pred dvomi radmi slov, v ktorých sú všetky slová citovo zafarbené.

- dáždig, vetrík, chodník, rýchlik
- izbička, dedička, hrdlička, iskrička
- písmenko, ráanko, zrniečko, psisko
- súdok, zúbok, žralok, predsudok
- vetrisko, zúbok, psisko, chlapisko
- dvere, hlava, počítač, hniezdo

12. Vyfarbi krúžky pred tromi slovami, ktoré majú predponu.

- novopostavený
- bezcenný
- podzemný
- pravdepodobný
- namyslený

13. Pozorne prečítaj vety a všimni si podčiarknuté slová.

1. Žiaci riešia úlohy.
2. Susedov Peter je zdravý.
3. Chorí neprišli do školy.
4. Elektrický prúd zdražel.

Vyfarbi krúžok pred správnou odpoveďou.

- V prvej vete je podčiarknutý predmet a v tretej vete je podčiarknutý prívlastok.
- V druhej vete je podčiarknutý prísudok a v štvrtnej vete je podčiarknutý prívlastok.
- V prvej vete je podčiarknutý podmet a v druhej vete je podčiarknuté príslovkové určenie spôsobu.
- V tretej vete je podčiarknutý prívlastok a v štvrtnej vete je podčiarknutý podmet.

14. Vyfarbi krúžok pred vysvetlením, ktoré môžeme priradiť k slovnému spojeniu *nepohnúť ani prstom*.

- nevšímať si nadriadeného
- poslušne plniť rozkazy
- neurobiť vôbec nič
- urobiť všetko sám

15. Vyfarbi krúžok pred každým radom, v ktorom nie sú uvedené len žánre, ktoré patria aj do ľudovej slovesnosti (*vyhladaj tri správne odpovede*).

- rozprávka, poviedka, balada, bájka
- hádanka, rieckanka, pieseň, balada
- novela, cestopis, román, bájka
- rozhlasová hra, divadelná hra, komédia, tragédia
- hádanka, porekadlo, príslovie, pranostika

16. Pozorne si prečítaj úryvok z poviedky Dušana Dušeka *Vlakári* a všimni si postavy v úryvku.

Vojtovi sa zdalo, že počúva rádio, čo sa nedá vyladiť. Na každom kolese vlaku sedel malý bubeník a bubnoval tut-dun, tut-dun, chvíľu rýchlejšie a chvíľu pomalšie, až nakoniec znova zastali: ešte jedna stanica a vlak bude prázdny.

Nato ho trafil do nosa. Poštípal ho komár z papiera, zošúlaný kúsok novín, prelomený napoly, čo vyletel z gumky natiahnutej medzi dvoma prstami.

Bleskovo sa obzrel a nič nevidel.

Vybral si zlú stranu, mal sa obzriť vľavo, ale kým sa tam naozaj pozrel, bolo neskoro, počul iba smiech. Prešmykol sa okolo chlapa s otvorenými novinami a potom okolo dvoch prváčok, čo sa práve báli, že ich vyvolajú z matiky.

Napíš na čiaru, kto je hlavnou postavou v tomto úryvku. _____

17. Pozorne si prečítaj uvedený text. Vyfarbi krúžok pred správnym tvrdením.

Ked' Prahou otriasali zvuky revolučných piesní, ked' chudoba tiahla vybudovať si mesto Tábor, stál v jej radoch aj zapálený Lukáš. S obdivom pozeral, ako každý, kto prichádzal do nového mesta, hned pri vchode odložil do veľkých kadí všetko, čo mal. Z tejto spoločnej pokladnice potom celá táborská obec čerpala v zhode a rovnosti. Všetci obyvatelia Táboru prijímali sviatosti „pod obojím“, to znamená chlieb aj víno, čo dovtedy smeli len kňazi, a to v demokratickom duchu stieralo rozdiel medzi kňazstvom a prostým ľudom.

Lukáš sa často prichytil, že duchom je na rodnom Slovensku, na Považí, kde bolo tiež veľa biedy a neprávosti. Len čo získal spoločníka a žiaka Pavla, vydal sa na cestu domov, aby aj tam hlásal zásady „božích bojovníkov“. Osud mu však nedožičil uskutočniť smelé plány. Na ceste ho zlapali drábi z rožmberského panstva, posadili ho do krumlovského väzenia, mučili ho a nakoniec upálili ako Majstra Jána Husa.

Lukáš Kučera: *Slovensko v dobách stredovekých*

Z uvedenej ukážky vyplýva, že v meste Tábor

- všetci odovzdali svoj osobný majetok.
- museli ľudia denne jest' chlieb a pit' víno.
- aj prostý ľud mohol kázať ako kňazi.
- bolo veľa biedy a nerovнопrávnosti.

18. Vyfarbi krúžok pred správnym tvrdením.

V tom istom období ako Pavol Országh Hviezdoslav žil a tvoril

- Ján Hollý.
- Andrej Sládkovič.
- Martin Kukučín.
- Daniel Hevier.

19. Pozorne si prečítaj text.

Pred ním stojí bosý Paľo, v umazanej košeli, nepreoblečený hádam mesiac. Zápach potu ide od neho. Vlasy nezacítili hrebeň i štyri dni, tvár vody ktovie či každý deň. Po slovách Ďurových v očiach zablýska mu iskrička na okamih. Neusmial sa, ani neodpovedal hned'. Uprel do zeme modré, okrúhlé oči a potom sprostý, každým znevažovaný Paľo Bodor odpovie Ďurovi:

„Bačik, vaša Zuzka mne, keď som ju pýtal, ani neodpovedala ako poriadnemu človeku, ale ako bláznovi. Aj teraz, kdekoľvek sa zídem s ňou, ma potupí a mi ubližuje. Nieto toho mena, ktorým by ma nebola prezvala... Prepáčte bačik, ale by to nebolo dobre, keby šla za mňa. A preto ja vašu dievku nevezmem...“

Božena Slančíková Timrava: *Príde čas*

V úryvku sú opísané vlastnosti dvoch literárnych postáv.

Vyfarbi krúžok pred správnym tvrdením.

- V úryvku sú Zuzka a Paľo predstavení ako záporné postavy.
- Hoci je Paľo Bodor neporiadny, nikto ho neznevažuje.
- Zuzka ubližuje Paľovi, ale on Zuzku nepovažuje za zlú osobu.
- Hoci majú zlé vlastnosti, Zuzka a Paľo sú predstavení ako kladné postavy.

20. Vyfarbi krúžok pred dvomi vetami, ktoré charakterizujú sonet.

- Sonet má záväzný počet veršov, 14.
- Sonet je epická báseň, ktorá má štyri strofy.
- Sonet je lyrická báseň, ktorá sa člení na štyri strofy.
- Sonet je básnický útvar, ktorý má štyri verše.

PRÁZDNA STRANA

Republika Srbsko
MINISTERSTVO OSVETY
ÚSTAV PRE HODNOTENIE KVALITY
VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

VÝTLAČOK PRE ŠKOLU

ZALEPIŤ IDENTIFIKAČNÚ NÁLEPKU

ZÁVEREČNÁ SKÚŠKA NA KONCI ZÁKLADNÉHO VZDELÁVANIA A VÝCHOVY

TEST
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

IDENTIFIKAČNÝ FORMULÁR

MENO, MENO JEDNÉHO RODIČA/INÉHO ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCU, PRIEZVISKO ŽIAKA

IDENTIFIKAČNÉ ČÍSLO ŽIAKA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ZÁKLADNÁ ŠKOLA _____

MESTO _____

OBEC _____

PODPIS DOZORNÉHO UČITEĽA

